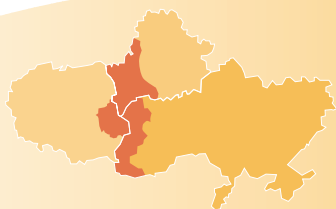

Зацікавлений легально працювати у Польщі?
Хочеш легалізувати своє проживання?

Порадник для іммігрантів

**Зацікавлений легально працювати у Польщі?
Хочеш легалізувати своє проживання?**

Порадник для іммігрантів

Люблін 2007 р.

Юридичний стан на 30.08.2007

З нашого poradnika Ти довідаєшся:

1 КИМ МИ Є І ЯК МОЖЕМО ТОБІ ДОПОМОГТИ? 1

Транскордонний центр підтримки ринку праці
та консультаційний пункт для іммігрантів. 1

2 ЯК ЛЕГАЛІЗУВАТИ СВОЮ ПРАЦЮ У ПОЛЬЩІ? 1

- Кому не потрібно мати дозвіл на працю? 1
- Як легалізувати своє перебування, якщо виконуєш працю, яка не вимагає дозволу на працю? 1
- Як легалізувати своє перебування, якщо виконуєш працю, яка вимагає дозвіл на працю? 2
- Як легалізувати працю, якщо Ти хочеш бути вчителем? 3
- Як розпочати свою власну господарську діяльність? 3

3 ЯК І ДЕ ЛЕГАЛІЗУВАТИ СВОЄ ПРОЖИВАННЯ У ПОЛЬЩІ? 5

- На підставі карти ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ 5
- На підставі карти ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ 6
- Вимоги, яким потрібно відповідати. Процедури, апеляції 6

4 ЯКІ ТВОЇ ПРАВА 7

- Права на працю і на пенсію 7
- Соціальну допомогу 8
- Де знайти допомогу, щоб дізнатись про ці права 8

5 ЯК ВИГЛЯДАЄ МЕДИЧНА ДОПОМОГА І ОСВІТА 9

- Коли Ти можеш користуватись безкоштовною медичною допомогою – Ти і Твої найближчі? 9
- Коли Ти можеш безкоштовно навчатись? 9
- Як направити дитину до польської школи? 10

6 ЯК ВИГЛЯДАЄ ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРАЦІ У ПОЛЬЩІ? 10

- Які посередницькі агенства діють на території РП? 10
- Як не бути обманутим? 11

7 ЯК ЗВ'ЯЗАТИСЬ З КОНСУЛЬТАЦІЙНИМ ПУНКТОМ? 11

8 ДОВІДАЄШСЯ ПРО КОРИСНІ ЛІНКИ, АДРЕСИ І ТЕЛЕФОНИ. 12

1

КИМ МИ Є І ЯК МОЖЕМО ТОБІ ДОПОМОГТИ?

Транскордонний центр підтримки ринку праці був створений при Інституті ринку праці Фондації Новий Став і є організацією, яка діє у польсько-білорусько-українському прикордонному просторі. Нашою головною метою є допомога іммігрантам з Білорусі та України в отриманні легального працевлаштування у Польщі. З цією метою ми організували безкоштовний **Консультаційний пункт для іммігрантів** (адреса у кінці порадики), **за допомогою якого надаємо комплексну підтримку особам, які шукають працю на території РП.** Ми пропонуємо професійну інформацію, а також матеріали, які стануть у пригоді для громадян Білорусі та України. У Консультаційному пункті для іммігрантів іноземець дізнається між іншим про наступне:

- Як легалізувати своє проживання і працевлаштування у Польщі?
- Які процедури дають можливість отримати дозвіл на проживання, а також дозвіл на працю у Польщі?
- Як зареєструватись у польському центрі зайнятості?
- Де знаходяться всі необхідні управління, інституції, як до них дістатись, які години прийому і т.д.?
- Як виглядають права іноземців щодо освіти і медичної допомоги на території РП?
- Як потрібно заповнити необхідні заяви, формуляри польською мовою (ми допомагаємо це зробити)?
- Ми надаємо також базу інтернет-сторінок, які стосуються пошуку праці?

2

ЯК ЛЕГАЛІЗУВАТИ ПРАЦЮ У ПОЛЬЩІ?

Від обов'язку мати дозвіл на працю звільнені іноземці:

- якщо мають дозвіл на поселення або дозвіл на проживання довготермінового резидента Європейського Союзу,
- якщо мають згоду на толероване проживання;
- якщо мають статус біженця наданий у Польщі,
- особи, які користуються тимчасовою охороною,
- чоловік/дружина громадянина Польщі, які мають дозвіл на поселення на визначений період на території РП, наданий у зв'язку з одруженням.

Якщо виконуєш працю, яка не вимагає дозволу на працю

Від 20 липня 2007 р. до 31 грудня 2009 р. громадяни Росії, України і Білорусі будуть мати можливість працювати у Польщі у будь-якій галузі економіки без дозволу на працю **на період до 3 місяців протягом наступних 6 місяців.** Ти отримаєш легальне працевлаштування, якщо Твій майбутній роботодавець зареєструє у повітовому центрі зайнятості заяву про намір Тебе працевлаштувати. Легальна праця може виконуватись, опираючись виключно на підписаний договір (договір про працю, трудовий договір на час виконання певної роботи або строковий трудовий договір/контракт).

Якщо виконуєш працю, яка не вимагає дозволу на працю

Процес легалізації праці проходить у три етапи:

Етап I. Щоб працевлаштувати Тебе, Твій майбутній роботодавець заповнює і подає **заяву про намір працевлаштування іноземця** до відповідного центру зайнятості, який повинен зареєструвати цей документ. Потім роботодавець повинен надати Тобі цю заяву, щоб Ти міг зробити візу на проживання з правом на працю або карту тимчасового проживання. Заява повинна бути нотаріально завірена або підтверджена за допомогою польського адміністративного органу.

Етап II. Ти повинен піти до консульства відповідно до місця проживання, подати клопотання про видання візи на проживання з правом на працю. До заповненої заяви на візу потрібно додати фотографію, а також оригінал зареєстрованої заяви від роботодавця, свій паспорт і його ксерокопію.

Якщо хочеш отримати таку візу перший раз, її може надати керівник польського дипломатичного представництва або консульства за місцем проживання. Не має можливості отримати візу на території Республіки Польща. Щоб отримати візу, Ти повинен заповнити заяву про надання візи і представити засвідчення від роботодавця.

Етап III. Коли ж Ти отримаєш візу на проживання з правом на працю, Ти повинен (Ти або роботодавець) подати клопотання до старости повіту, у якому ти будеш працевлаштований, про видання дозволу на працю.

УВАГА: Наступна віза на проживання з правом на працю може бути надана на території РП воєводою відповідно до адреси Твого роботодавця. Він надасть її на підставі продовженого дозволу на працевлаштування, до того ж період неперервного проживання і працевлаштування не може перевищувати 12 місяців на підставі цих віз.

Тимчасово працюючи на території РП, Ти повинен подати заяву про надання дозволу на проживання на визначений період і отримати карту тимчасового перебування або залишити територію Республіки Польща.

Якщо ти виконуєш працю, яка вимагає дозвіл на працю

У ситуації, якщо Тебе працевлаштували на підставі дозволу на працю, процедура є такою:

Етап I. Роботодавець дає оголошення про вільне місце праці у пресі, а також повідомлює центр зайнятості, що є вільне місце праці.

Етап II. Центр зайнятості перевіряє, чи серед безробітних або людей, які шукають працю є громадяни Польщі, які мають необхідну кваліфікацію, після чого видає роботодавцю характеристику. Якщо вона містить інформацію, що працівники центру зайнятості не знайшли відповідного фахівця серед польських громадян, ти можеш клопотатися про цю посаду.

Етап III. Роботодавець виконує оплату і подає у Воєводському управлінні заяву про видання дозволу на працю для іноземця на території РП.

Етап IV. Роботодавець отримує **попередній** дозвіл на працю, який повинен Тобі передати.

Етап V. Легалізуєш своє перебування на території РП – виробляєш ВІЗУ на проживання з правом на працю. З цією метою Ти подаєш усі необхідні документи (порівняй попередній розділ) разом з документами, які підтверджують мету Твого перебування, тобто з попереднім дозволом на працю.

Якщо ти виконуєш працю, яка вимагає дозвіл на працю

Увага! У ситуації, коли маєш карту проживання, попередній дозвіл на працю не потрібний, тобто **Етап IV та V оминаємо**.

Етап VI. Роботодавець отримує для Тебе **дозвіл на працю**:

Дозвіл видається у зв'язку з заявою роботодавця на період не довший ніж період перебування визначений у візі або не довший ніж період дії дозволу на проживання на визначений період (карта проживання) на території РП.

Дозвіл на працю для іноземця видається **на період, який не перевищує 12 місяців** з можливістю його продовження на подальший період, але не довший ніж 12 місяців.

Продовження попереднього дозволу або дозволу на працю

Про продовження дозволу може виступити роботодавець за 30 днів перед закінченням його дії, за умов, якщо не зміниться посада, вид роботи або функції, які Ти виконуєш, що визначено у виданому дозволі. Крім того, виданий попередній дозвіл або дозвіл на працю **зберігає свою силу**, незважаючи на зміну назви чи адреси фірми або зміни юридичної форми роботодавця, а також зміни роботодавця або часткової зміни через іншого роботодавця. Дозвіл зберігає свою силу також у випадку зміни місця виконання праці, незалежно від повіту, якого стосується попередній дозвіл або дозвіл на працю.

Якщо Ти хочеш бути вчителем

Процедура працевлаштування іноземця у якості вчителя іноземної мови, яка є рідною мовою іноземця, є ідентичною до професій, для яких не вимагається дозвіл на працю.

Однак процедура працевлаштування іноземця у якості вчителя інших профілів є однаковою як для професій, для яких вимагається дозвіл на працю.

А може власний бізнес? Тобто як створити фірму у Польщі

Етап I. Ти повинен вибрати одну з організаційно-юридичних форм господарської діяльності

А саме:

- **фізичні особи** або особи, які проводять господарську діяльність від свого імені та за власний кошт,
- **юридичні особи** тобто одиниці, які мають юридичний статус, до них належать: кооперативи і господарські товариства (товариства з обмеженою відповідальністю, акціонерні товариства),
- **організаційні одиниці, які не мають юридичного статусу** – зараховуються малі товариства, тобто партнерські, відкриті, командитні та командитно-акціонерні, а також цивільні товариства. Підприємцями вважаються також партнери цивільних товариств у сфері діяльності, яку вони виконують.

Найпопулярнішою формою господарської діяльності є одноособові підприємства, якими керує фізична особа, яка діє від свого імені та за власний кошт.

Етап II. Подаєш заяву про реєстрацію запису до обліку господарської діяльності

Це можна зробити в управлінні гміни, міста (у Люблінському міському управлінні) або за допомогою виконання запису до Державного реєстру товариств (стосується тільки товариств).

Продовження попереднього дозволу або дозволу на працю

Якщо Ти хочеш бути вчителем

А може власний бізнес? Тобто як створити фірму у Польщі

До заяви додаємо гербовий збір розміром 100- зл. На посвідчення чекаємо 14 днів.

Етап III. Після реєстрації у обліку господарської діяльності (і засвідчення про це) **потрібно записатись до Національного реєстру суб'єктів народної економіки і отримати статистичний номер REGON.** З цією метою ти подаєш заяву до управління гміни або статистичного управління.

Номер REGON ти отримаєш протягом 7 днів від дати подання заяви.

Номер REGON потрібно розмістити на фірмових бланках, печатці, бланках оплати внесків, які стягуються Установою соціального страхування. Необхідно також представити у банку, у якому Ти будеш відкривати фірмовий рахунок.

Етап IV. Створення банківського рахунку фірми.

Для створення банківського рахунку потрібно:

- довідка про запис до реєстру господарської діяльності;
- довідка про REGON фірми;
- довідка про ІПН (NIP) (якщо не має, то потрібно пізніше актуалізувати дані).

Вибираючи банк, перевір, який з них має найвигідніші пропозиції, тобто розмір оплати за ведення рахунку, розмір комісійних за виконання операцій перерахунків, кошти можливих кредитів і т.д.

Етап V. Зголошуєш у Державному казначействі початок господарської діяльності. Ти повинен зробити це перед першою трансакцією.

Документи, які потрібно додати:

- довідка про запис до реєстру господарської діяльності (2 примірника),
- довідка про ідентифікаційний номер (2 примірника),
- документ, який підтверджує юридичне право на приміщення, які є місцем знаходження фірми (документ про володіння майном або умова найму).

Етап VI. Подання заяви до податкової інспекції про надання ідентифікаційного податкового номеру – ІПН (NIP).

Фізичні особи, які самостійно проводять господарську діяльність, або якщо ІПН (NIP) уже був наданий, заповнюють формуляр NIP-1. Юридичні особи або організаційні одиниці, які не мають юридичного статусу і є платниками або платниками податків заповнюють формуляр NIP-2.

Етап VII. Потрібно вибрати форму оподаткування та подати заяву про реєстрацію VAT до податкової інспекції.

Ми маємо дві форми оподаткування до вибору:

- оподаткування у формі податкової карти,
- оподаткування у формі податку на доходи на загальних принципах (за податковою шкалою або лінійним податком).

Коли Ти приймеш рішення, Ти подаєш відповідну заяву до податкової інспекції.

Етап VIII. Подаєш заяву про страхування до Установи соціального страхування (УСС)

Ти повинен це зробити протягом **7 днів** від дня фактичного початку господарської діяльності. У практиці це означає дату реєстрації у податковій інспекції.

В Установі соціального страхування потрібно заповнити **два формуляри:**

- ZUS ZUA - Заявка щодо соціального і медичного страхування.
- ZUS ZFA - Заявка платника внесків – фізичної особи.

До заявки ZFA потрібно додати копію рішення податкової інспекції про надання номеру ІПН (NIP) і засвідчення статистичного управління про надання дійсного статистичного номеру REGON.

Якщо господарська діяльність є єдиним Твоїм джерелом доходу, від дня початку виконання діяльності до дня її припинення Ти підлягаєш обов'язковому страхуванню:

- пенсійному;
- пенсії по інвалідності;
- страхуванню від нещасних випадків;

Підприємці мають також:

- оплатити медичне страхування;
- перерахувати внески на фонд праці (добровільно);
- оплатити внески на страхування по хворобі.

Етап IX. Ти повинен виробити фірмову печатку

На печатці повинні знаходитись такі дані: повна назва фірми; адреса фірми; номер телефону; статистичний номер REGON; номер ІПН (NIP).

Варто перевірити, які дані на печатці вимагає банк, який веде поточний рахунок фірми.

Етап X. Опрацююєш бізнес-план, тобто зарис намірів, планів на ближче і віддалене майбутнє фірми з визначенням засобів та способів дій для досягнення визначеної мети.

Бізнес-план потрібний у трьох основних ситуаціях:

- У фінансуванні інвестицій – це клопотання про позику, гранти, дотації, що є аргументом довіри;
- Під час початку господарської діяльності допомагає визначити і продумати мету та пріоритети;
- В управлінні фірмою допомагає йти у запланованому напрямку, аналізувати ситуацію, а також стежити за розвитком фірми.

3 ЯК ЛЕГАЛІЗУВАТИ СВОЄ ПРОЖИВАННЯ У ПОЛЬЩІ?

ПЕРША СИТУАЦІЯ: подаєш клопотання про отримання дозволу на проживання на визначений період – карта тимчасового проживання.

Щоб отримати дозвіл, Ти повинен відповідати одній з нижчезазначених вимог:

- мати **дозвіл** на працевлаштування або на виконання іншої праці, яка приносить прибуток,
- здійснювати **господарську діяльність**,
- розпочати **навчання**,
- **одружитись** з громадянином Польщі або з іноземцем, який має дозвіл на поселення.

Заяву на карту тимчасового проживання подаєш до воєводи. Усі необхідні бланки заяв, а також детальну інформацію про перебіг процедури ти отримаєш у польському дипломатичному представництві, у консульстві або у воєводи по місцю проживання. До заяви (у 4 примірниках) ти повинен додати:

1. 4 кольорові **фотографії як на паспорт.**
2. **Попередній дозвіл, або продовжений попередній дозвіл** видання дозволу на працю або письмове засвідчення від роботодавця про намір працевлаштування.
3. Якщо у Тебе командитне товариство, додай також документи, які підтверджують, що **діяльність товариства є вигідною для національної економіки**, а саме призводить до зросту інвестицій, трансферу технологій, впроваджує корисні інновації чи створює нові місця праці.
4. **Юридична підстава щодо зайняття приміщення**, у якому іноземець проживає або має намір проживати, а також документи, які підтверджують розмір коштів проживання.
5. Документи, які підтверджують **наявність стабільного і регулярного джерела доходу** достатнього для покриття коштів утримання себе та членів сім'ї.
6. Документи, які підтверджують наявність **медичного страхування, і що Ти у змозі покрити кошти лікування** на території Республіки Польща.
7. Довідка служби обліку **населення**, яка підтверджує прописку.
8. Довідка, яка підтверджує, що Ти **платиш податки** (Довідка з відповідної податкової інспекції на бланку ZAS-W).
9. **Дійсний паспорт** – потрібно пред'явити.
10. **Ксерокопія** всіх сторінок паспорту у 2 примірниках.
11. **Доказ оплати гербового збору:** 340 зл. і 50 зл. за карту проживання. Воєвода може зажадати надання додаткових документів у залежності від виду справи з метою поповнення документації.

На рішення про надання або відмову у наданні дозволу на проживання на визначений період ти **повинен чекати щонайменше місяць** (у складних випадках навіть два). Якщо ти отримав негативну відповідь, можеш звернутися до Міністра внутрішніх справ і адміністрації за посередництвом відповідного воєводи протягом двох тижнів від отримання відмови. На розгляд Твоєї апеляції чиновники мають наступний місяць. Після їх рішення ти ще можеш звернутися до Верховного Адміністративного Суду.

Заяву про продовження дозволу на проживання на визначений період подаєш воєводі, який надав дозвіл.

Увага! Сам факт подання заяви про надання дозволу на проживання на визначений період не легалізує перебування на території Польщі. Ти повинен залишити країну перед закінченням терміну дії дотеперішнього дозволу на перебування.

ДРУГА СИТУАЦІЯ: подаєш клопотання про дозвіл на поселення, тобто на карту постійного проживання.

Щоб її отримати, ти повинен відповідати всім нижчевказаним вимогам:

- можеш довести тривале існування сімейних або економічних зв'язків з Польщею,
- маєш забезпечене у Польщі проживання і утримання,
- безпосередньо перед поданням заяви Ти перебував у Польщі протягом щонайменше 3 років на підставі дозволу на проживання на визначений період або можеш представити документи, що постійно перебував на території Республіки Польща три роки.

Заяву про надання дозволу на поселення і видання карти постійного проживання видає воевода відповідно до місця, де Ти плануєш оселитись. Бланк заяви, а також детальну інформацію про процедури ти отримаєш у воеводи. До заповненої заяви (у 4 примірниках) потрібно додати:

1. 4 кольорові **фотографії як на паспорт**.
2. Довідку служби обліку **населення**, яка підтверджує прописку.
3. Копію **актів цивільного стану**.
4. **Рішення** про надання дозволу на проживання на визначений період.
5. **Юридичну підставу щодо зайняття приміщення**, а також документи, які підтверджують розмір коштів проживання.
6. Документи, які підтверджують **наявність і розмір фінансових засобів**, які необхідні для утримання.
7. Документи, які підтверджують Твою **освіту** або **кваліфікації**.
8. **Довідку про несудимість**, видану відповідним органом країни походження.
9. Довідку про **відсутність фінансових зобов'язань щодо країни походження** або осіб, які там проживають.
10. Довідку, яка підтверджує **звільнення від податкового обов'язку** щодо Державної Казни (Довідку з відповідної податкової інспекції на бланку ZAS-W).
11. **Дійсний паспорт** – потрібно пред'явити.
12. **Ксерокопію** всіх сторінок паспорту у 2 примірниках.
13. **Доказ оплати гербового збору**: 640 зл.

На видання рішення про надання або відмову у наданні дозволу на поселення ти **повинен зачекати від місяця до двох**. Навіть, якщо ти відповідаєш усім вимогам, можеш у деяких випадках отримати відмову. У випадку негативного рішення можеш звертатись до таких самих органів, як у випадку відмови у карті тимчасового проживання. **Карта постійного проживання є дійсна 10 років** від хвилини видання, а потім її потрібно замінити.

4 ТВОЇ ПРАВА

ПАМ'ЯТАЙ, ЩО МАЮЧИ КАРТУ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ І ЛЕГАЛЬНО ПРАЦЮЮЧИ У ПОЛЬЩІ, ТИ МАЄШ ТАКІ САМІ ПРАВА ЯК ПОЛЯКИ

Ти маєш право на:

- пенсію;
- відпустку (20 - 26 днів, якщо стаж праці є вищим ніж 10 років);
- соціальне страхування і медичну допомогу;
- виконання праці;
- вибрати свій пенсійний фонд;
- 8-годинний робочий день 5 днів у тижні (є винятки для неперервного виду роботи).

ПРАЦЮЮЧИ ЛЕГАЛЬНО ТИ ЗАСТРАХОВАНИЙ!

Якщо підставою Твого перебування на території Польської Республіки є карта постійного проживання, Тобі надається право на соціальне страхування (не надається особам, які тимчасово перебувають на території РП).

Це право охоплює:

- 1. Пенсійне страхування** – це страхування у випадку недієздатності до праці з приводу старості. Особи, які платять внески, у такий спосіб забезпечують собі дохід на момент припинення професійної діяльності після досягнення пенсійного віку,
- 2. Страхування по інвалідності**, яке гарантує грошові виплати у випадку втрати доходів у зв'язку з нездатністю до праці (пенсія по інвалідності) або смерті годувальника (пенсія членам родини). Внесок на страхування по інвалідності складає 13 відсотків основи розміру внеску. Внесок оплачується на половину роботодавцем і працівником,
- 3. Страхування на випадок хвороби і материнства**. На підставі страхування на випадок хвороби і материнства платяться наступні виплати: допомога по хворобі, реабілітаційні виплати, компенсація, допомога по материнству і вихованню, допомога у випадку опікуництва,
- 4. Страхування від нещасних випадків**: виплати у випадку хвороби, пенсійні виплати по інвалідності, відшкодування.

У всіх зазначених випадках виплати гарантує внесок на соціальне страхування, який перераховує роботодавець кожного місяця від Твого доходу.

Повинен захищати свої права з огляду на роботодавця

Усі процедури захисту прав працівників є однакові як для поляків, так і для іноземців. Якщо роботодавець порушує якісь Твої права – відмовляє Тобі у виплаті винагороди, не дотримується умов договору і т.д., звернись до Державної інспекції праці або до відповідного суду.

У ситуації торгового обману – звернись до захисника прав споживачів або до відповідного суду.

У інших ситуаціях звернись до Генерального Консульства своєї держави у Польщі (дивись лінки, адреси, телефони) або до відповідного суду.

Якщо тобі потрібна допомога – Соціальна допомога

Якщо Ти будеш у важкій життєвій ситуації, навіть тоді Ти не є цілком безрадний, якщо Ти маєш місце проживання, дозвіл на поселення, згоду на перебування або статус біженця, Ти можеш розраховувати на соціальну допомогу.

У її рамках Ти можеш отримати **допомогу**, якщо Твої доходи не перевищують певної квоти (на серпень 2007р. це 477 зл. нетто для одинокої особи, або 351 зл. на кожного члена родини, якщо на Твоєму утриманні є інші особи).

Крім того, у рамках соціальної допомоги у кризових ситуаціях можна розраховувати, наприклад **на практичну допомогу (їжа, одяг), притулок (ночівля у домі соціальної допомоги), кредитні білети на території країни, послуги опікунів (напр. для важко хворих людей), похорони за рахунок гміни і т.д.**

Щоб отримати соціальну допомогу, Ти можеш звернутись до осередка соціальної допомоги у _міні або повіті. У випадку клопотання про допомогу Ти повинен подати відповідну заяву разом з документами, які підтверджують легальність перебування у Польщі і розмір доходів.

Повинен захищати свої права з огляду на роботодавця

Соціальна допомога

Коли Ти маєш право на безкоштовну медичну допомогу

Якщо Ти перебуваєш на території РП на підставі карти постійного проживання або карти тимчасового проживання з наданням статусу біженця, ти маєш такі самі права як польський громадянин. **Такі самі права мають також члени Твоєї родини.**

Ти можеш безкоштовно лікуватись, якщо перебуваєш на території РП на підставі візи на проживання з правом на працю, карти постійного або тимчасового проживання, якщо Ти підлягаєш обов'язку медичного страхування або застрахував себе безкоштовно. Ти і члени Твоєї родини будуть прийнятні лікарем у будь-якому осередку служби здоров'я на підставі документу, який підтверджує дійсне медичне страхування.

Коли Ти маєш право на безкоштовну медичну допомогу

Коли Ти маєш право на безкоштовну освіту?

Кожен іноземець, який перебуває легально на території РП має право на навчання і на послуги інших освітніх закладів. Доступ до освіти на таких самих принципах як громадянин Польщі відбувається, якщо Ти маєш дозвіл на постійне проживання. Якщо Ти легально перебуваєш у Польщі, Ти можеш бути прийнятим на навчання першого і другого ступенів, післядипломне навчання, до аспірантури, докторантури, і на всі наукові та художні стажування.

Коли Ти маєш право на безкоштовну освіту?

Яким вимогам Ти повинен відповідати?

1. Мати візу або карту тимчасового проживання.
2. Показати хороший стан здоров'я, що засвідчено лікарською довідкою.
3. Володіти страхувальним полісом на випадок хвороби або наслідків нещасних випадків на період навчання у Польщі.
4. Закінчити річний підготовчий курс до початку навчання польською мовою або мати сертифікат про володіння польською мовою, виданий Державною комісією з підтвердження знань з польської мови як іноземної або отримати підтвердження навчального закладу, який приймає, що ступінь володіння польською мовою дозволяє розпочати навчання польською мовою.
5. У залежності від виду і ступеня навчання представити відповідні документи: на навчання першого ступеня – свідоцтво зрілості або його відповідник завірений апостилом; на навчання другого ступеня – диплом про закінчення навчання або завірений диплом апостилом; на післядипломне навчання – диплом закінчення навчання першого і другого ступенів або повного магістерського навчання отриманого у Польщі або відповідник завірений апостилом; до аспірантури – диплом закінчення навчання другого ступеня або повного магістерського навчання, отриманий у Польщі або відповідник завірений апостилом; на стажування доктора наук – ступінь кандидата наук, наданий у Польщі або відповідний документ завірений апостилом. У випадку представлення документів, отриманих за кордоном, потрібно пред'явити довідку, яка підтверджує рівноцінність з відповідними польськими документами.
6. Показати у навчальному закладі особливі схильності, які вимагаються.

Як іноземець Ти можеш отримувати стипендію, яка призначається на окремі роки навчання, а також допомогу на упорядкування на

першому році навчання (не більше ніж 60% стипендії), допомогу пов'язану з життєвими обставинами (не більше ніж 40% стипендії).

Освіта Твоїх дітей

Твої діти мають право на безкоштовну освіту, якщо Ти легально перебуваєш на території РП. Якщо Ти маєш дозвіл на постійне проживання, вони мають такі самі права як громадяни Польщі. Це право стосується всіх рівнів освіти: від дитячого садку до понадгмназійних, художніх шкіл та вищих навчальних закладів.

Для прийняття до школи потрібно подати наступні документи:

1. Офіційне свідоцтво або інший документ, який підтверджує закінчення класу або школи закордоном, що дозволить закваліфікувати іноземця до відповідного класу або на відповідний семестр,
2. Медичну довідку, яка підтверджує відсутність протипоказань до навчання у даному типі школи.

На підставі документів директор школи або декан факультету (у випадку навчання) приймає дитину до відповідного класу або на відповідний семестр.

Якщо Ти не маєш можливості представити ці документи, Твоя дитина буде прийнята до відповідного класу на підставі вступного іспиту, кваліфікаційної розмови і т.д.

Якщо Твоя дитина взагалі не володіє польською мовою або не володіє нею на рівні, який дає можливість навчатись у школі, _міна може організувати додаткове безкоштовне навчання польської мови у формі курсу (для організації такого курсу потрібно щонайменше 15 зголошень) або індивідуальних уроків (коли кількість бажаних менша).

Для учнів початкових шкіл, гімназій, шкіл після закінчення гімназії, ліцею, шкіл після отримання середньої освіти можуть бути надані стипендії.

6 ПОСЕРЕДНИЦТВО У ПОШУКУ ПРАЦІ

Шукаючи працевлаштування на території РП, Ти можеш використати один з п'яти видів агенств з працевлаштування:

1. **Агенства з посередництва праці на території Республіки Польща.**
2. **Агенства з посередництва праці закордоном у закордонних роботодавців** - надають допомогу особам у знаходженні праці або у знаходженні відповідної праці, а роботодавцям – у знаходженні працівників відповідної кваліфікації.
3. **Агенства персонального консультування** – це агенства, які надають платні послуги для роботодавців.
4. **Агенства професійного консультування** – надають допомогу у виборі відповідної професії та місця працевлаштування, професійної інформації, а також допомоги у виборі кандидатів на працю на посаду, яка вимагає особливих психофізичних здібностей.
5. **Агенства тимчасової праці**, які самі працевлаштовують працівників на визначений період і скеровують їх до виконання конкретної тимчасової праці.

ВАЖЛИВО! НЕ ДОЗВОЛЬ, ЩОБ ТЕБЕ ОШУКАЛИ!

Використовуючи допомогу агентств, будьте уважними, адже не всі працюють легально і легко, шукаючи працю і кращої долі, нашоухнутись на шахраїв. **Усі агентства, які працюють легально, повинні бути вписані до реєстру агентств працевлаштування, що підтверджено сертифікатом, підтверженим Міністром економіки та праці (до 31.10.2005) або Воеводським маршалом (від 1.11.2005).**

Крім того, використовуючи допомогу посередника, Ти повинен перевірити чи:

- він має адресу та стаціонарний телефон;
- проводить господарську діяльність (перевіряєш це у реєстрі обліку господарської діяльності або у Державному судовому реєстрі), як давно і чи мають свій власний офіс,

Ти можеш пошукати інформацію про агентства на інтернет-сторінці Державного реєстру агентств з працевлаштування: **www.kraz.praca.gov.pl**, у воеводських центрах зайнятості та на їх інтернет-сторінках, у будь-якому разі Ти можеш звернутись за допомогою до консультаційного пункту для іммігрантів.

7 АДРЕСА КОНСУЛЬТАЦІЙНОГО ПУНКТУ ДЛЯ ІММІГРАНТІВ

Запрошуємо використовувати наші інтернет-сторінки:

<http://www.irp-fundacja.pl/transgranicznecentrum/pl-punkt/i-punkt.html>

КОНТАКТНІ ДАНІ:

**Консультаційний пункт для іммігрантів
у рамках проекту
“Транскордонний центр підтримки ринку праці”
Інститут ринку праці – Фондація Новий Став**

ОФІС:

**Вул. Лещинського 14/1-3 (2 поверх)
20-069 Люблін
www.irp-fundacja.pl
imigrant@irp-fundacja.pl**

Генеральне Консульство Польщі в Києві

01030 Київ, вул. Богдана Хмельницького, 60
Тел. + 38 044 284 00 33
Факс + 38 044 234 99 89
konsulat@polska.com.ua
<http://www.kijowkg.polemb.net/>

Генеральне Консульство Польщі у Львові

79011 Львів, вул. Івана Франка, 110
Тел. +38 0322 97 08 61 до 63, 76 05 47
Факс +38 0322 76 09 74
konsulat@mail.lviv.ua
<http://www.konsulat.lviv.ua/>

Генеральне Консульство Польщі у Луцьку

43016 Луцьк, вул. Кафедральна, 7
Тел. +38 0332 77 06 10 до 12
Факс +38 0332 77 06 15
konsulat@konsulat.lutsk.ua
<http://www.konsulat.lutsk.ua/>

Генеральне Консульство України в Любліні

20-417 Люблін, вул. Куніцкего 24
Тел: +48 81 531 88 89, +48 81 531 88 01
Факс: +48 81531 88 88
<http://www.ukr-konsulat.lublin.pl>

Люблінське воєводське управління

Відділ соціальної політики
Відділення політики ринку праці
20-914 Люблін, вул. Спокойна 4, кімн. 45
тел. +48 81 74-24-781

Відділ надзору і контролю
<http://bip.lublin.uw.gov.pl/i.php?option=me&m=i1025>
20-914 Люблін, вул. Спокойна 4
Тел: +48 817424308
Факс: +48 0817424319
poczta@lublin.uw.gov.pl

Відділ громадянських справ іноземців
Відділення до справ іноземців
20-064, Люблін, вул. Пулночна 3,
Тел. +48 8174-04-530

Представництво у Білій Подлясі
тел. +48 83-34-36-728

Представництво у Хелмі
тел. +48 82-56-27-614
Представництво у Замості
тел. +48 84-67-76-535

Години прийому відвідувачів
Люблін: понеділок 9.30-17.00;
вівторок- п'ятниця 7.30-15.00
Біла Подляска, Хелм, Замость: понеділок,
середа, четвер 7.30-15.00, вівторок
7.30-15.30, п'ятниця 7.30-14.30

Міська Рада в Любліні

Міський інспекторат економічного обліку
20 – 068 Люблін, Вул. Лещинського 20,
тел +48 81 44 35 427
Секретаріат кімн. 706 +48 081 44 35 356
Години прийому відвідувачів:
пон. 8.00-18.00, вівт.-п'ятн. 8.00 – 14.00

Статистичне управління

20-068 Люблін, вул. Ст. Лещинського 48
тел. +48 81 533 20 51, +48 81 533 20 52
години прийому: пн. у годинах 7.00-17.00,
вт.-пт., у годинах 7.00 – 15.00

Міський центр зайнятості в Любліні

20-080 Люблін, вул. Нецала 14
Інформація центру – кімната 1
тел. +48 81 53 290 72
www.mur.lublin.pl
Подання заяв: Канцелярія – кімната 11

Воєводський центр зайнятості

20-022 Люблін, вул. Окопова5,
Тел. +48 81 532 04 94, +48 081 532-49-22
fax: +48 81 532-04-94
<http://www.wup.lublin.pl/>

I податкова інспекція

20-027 Люблін, вул. Сондова 5,
тел./ факс +48 81 532-92-21

Фонд соціального страхування у Любліні

20-601 Люблін, вул. Зана 38с
тел. +48 81 535 77 77
відкрито: пн. у год. 8.00-17.00; вт., ср. у год.
8.00-14.30;
чт. у год. 8.00-17.00

Західньо-Український Ресурсний Центр (ЗУРЦ)

79008 Львів, вул. Лисенка 21, 1-й поверх
тел. + 38 0332 297-66-24, 297-68-13
<http://www.zurc.org>

Агенство посередництва тимчасової

праці для іноземців «БУГ»
20-127 Люблін, вул.Валечних 4,
V під'їзд, квартира "BUG"
тел. +48 081 44 363 44
naki.bug@onet.eu

ISBN 978-83-924611-6-6

Люблін 2007 р.

Юридичний стан на 30.08.2007

Координатор і редакція мериторична: канд.н. Іванна Шубіна

Редактор тексту: Юстина Беднарек

Графічний проект: Беата Чурусь

Переклала: канд.н. Тетяна Деркач-Падясек

Видавець:

Інститут Ринку Праці – Фонд Новий Став

Вул. Лещинського 14/1-3, Люблін,

Тел. +48 81 536 10 97, Факс. +48 81 536 10 94

imigrant@irp-fundacja.pl

www.irp-fundacja.pl

KONTAKTNI DANI:

Консультаційний пункт для іммігрантів
у рамках проекту
“Транскордонний центр підтримки ринку праці”
Інститут ринку праці – Фундація Новий Став

ОФІС:

Вул. Лещинського 14/1-3 (2 поверх)
20-069 Люблін
www.irp-fundacja.pl
imigrant@irp-fundacja.pl

<http://irp-fundacja.pl/transgraniczniecentrum/index-ua.html>

**Порадник для Іммігрантів опрацьовано в рамках Проекту:
„Транскордонний Центр Підтримки Ринку Праці”**

Партнери проекту:

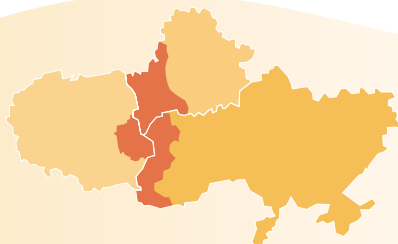
Міський Центр
Зайнятості
в Любліні

Осередок Досліджень
Міграції Варшавського
Університету

Місто Луцьк

Projekt finansowany w 75% ze środków Unii Europejskiej
z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Sąsiedztwa Polska–Białoruś–Ukraina
INTERREG III A/ TACIS CBC

